

REPRÆSENTANTSKABSMØDE

18.-19. november 2023

Dalum Landbrugsskole

Referat

Dansk Ornitologisk Forenings Repræsentantskab

1. Valg af dirigenter og referenter

Morten Møller Hansen, Jette Reeh og John Hansen blev valgt som dirigenter og ordstyrere. Som referenter blev valgt ansatte fra Fuglenes Hus: Lars Engmark, Knud Flensted, Sigrid Andersen, Jacob Jensen og Karina Demuth. Mødet var bekendtgjort rettidigt, materialer var udsendt rettidigt, og der var 61 stemmeberettigede deltagere. Dirigenten konkluderede, at forsamlingen var lovlig til at foretage beslutninger.

2. Godkendelse af dagsorden

Dirigenten Morten Møller Hansen bemærkede, at en ændring til dagsordenen var nødvendig, da næste punkt involverede en afstemning. Det fremgår af referaterne fra Odense 2022 og Rebild 2023, at Christian Hjorth ved en forglemmelse ikke var blevet genindstillet som direkte valgt medlem af Repræsentantskabet ved udløbet af sidste periode i november 2022. I henhold til vedtægternes §6 indstillede dirigenten herefter Christian Hjort som direkte medlem. Forsamlingen godkendte indstillingen og han blev valgt som medlem af repræsentantskabet frem til november 2025.

3. Forslag om brug af mikrofon på REP

Forslaget fra DOF København blev vedtaget, om at alle talere og spørgsmålsstillere på møder i repræsentantskabet fremover skal gøre brug af mikrofoner, når der er en sådan til rådighed

4. Godkendelse af referat fra seneste møde

Referat blev godkendt.

5. Formandens beretning

Formandens indledte med at Videnskabelig Udvalg har afholdt Fuglefagligt symposium med fuldt hus og et flot program med spændende indlæg. Det er planen at gentage succesen i 2025. Også Årsmøde i Skærbæk for punktællingsprogrammet kunne melde

REPRÆSENTANTSKABSMØDE

18.-19. november 2023

Dalum Landbrugsskole

fuldt hus. DOF fortsætter med ØrneTV i 2024, mens UgleTV slukkes helt. I den kommende tid sonderes mulighederne for at kunne bringe livestreaming fra reder af andre fuglearter.

Udgivelsen af bogen 'Med DOF i et halvt århundrede' blev fejret med en reception for Christian Hjort den 6. november i Fuglenes Hus. Huset var fyldt til bristepunktet af glade gæster.

DOF har forsøgt at etablere en afdeling af Naturbutikken i Det Grå Fyr i Skagen. Desværre er det ikke pt. lykkedes at lave aftale med Naturstyrelsen om vilkårene for en forsøgsperiode på 1 år.

Formanden bød velkommen til en ny formand. Gitte Holm afløser Anders Horsten som formand i DOF Nordjylland.

Stefan Stürup er valgt som næstformand i Friluftsrådet, og vi er meget glade for, at han på den måde kan repræsentere DOF.

DOF budgetterer med at ansætte en ny medarbejder i Naturafdelingen, jævnfør repræsentantskabets beslutning.

Naturmødet i slutningen af maj i Hirtshals blev et stort arrangement med 80 stande, 35.000 besøgende og god deltagelse fra Folketingets partier. Formanden takkede de frivillige fra DOF Nordjylland og DOF Nordvestjylland for indsatsen i den forbindelse. DOFs emner ved Naturmødet 2023 var bl.a. 'Debat om havplan 2.0', 'De danske farvande – et fuglehotspot i verdensklasse', 'Havjagt', 'De forhadte dyr' og 'Faunakriminalitet'. Naturbutikken deltog for første gang fordi der var åbnet op for kommercielle stande. Se evt. live stream fra Life-scenen, bl.a. med dissektion af mallebuk med plastik i maven ledet af Skagen Fuglestation: <https://www.youtube.com/watch?v=dFH0nSAomg>

Med Jacob Jensen som chef for Naturfaglig afdeling er der kommet mere fokus på fondsansøgninger. Af nye projekter nævnte formanden 'Fællesskab gennem fugle', som gennemføres sammen med Danmarks Jægerforbund og Danske Herregårdsjægere med fokus på rovfugle og kragefugle. Projektet gennemføres i 2023-2025 og 15. Juni Fonden har bevilget 2 mio. kr.

'Børn kender Fugle' er udviklet i samarbejde med Randers Naturcenter og it-bureauet Signify. Det er støttet med 4,15 mio. kr. af Aage V. Jensen Naturfond og gennemføres i 2023-2026. Havprojekt 'OSPAR NACES' er støttet med 474.000 kr. og omhandler en etablering af Marine Protected Areas (MPA) i Nordatlanten. En række BirdLife-partnere er involveret, herunder Norge og Island, og projektet løber i perioden 2023-2025.

REPRÆSENTANTSKABSMØDE

18.-19. november 2023

Dalum Landbrugsskole

DOF har indgået en ny samarbejdsaftale med Miljøministeren, som bl.a. er baseret på vores indtastninger i DOFbasen. Aftalen er for perioden 2024-2027 og lander på 1,219 mio. kr./år.

Projektet 'Fugle For Alle', hvor vi bl.a. har arbejdet med Fugleambassadør-korpset, var støttet af Nordea-fonden i perioden 2020-2023 og udløber ved udgangen af 2023. Også 'Punkttællingsprogram 2.0', der er afviklet i 2020-2023 med støtte fra Aage V. Jensen Naturfond, udløber ved årets afslutning.

Det store internationale projekt 'People Partner with Nature fase III', hvor DOF samarbejder med partnere i Uganda, Kenya og Nepal, fortsætter indtil udgangen af 2025.

DOFs Klima og biodiversitetsfond har i oktober doneret 100.000 US \$ til Jocotoco Foundation i Ecuador. Fonden vil fremadrettet have mere fokus på biodiversitet.

Ørneklubben for de 6-12-årige er i fremgang og tæller pr. 15. november 583 medlemmer.

Der skal placeres otte vindmøller med en højde på 450 meter, og DOF søger at få mest mulig indflydelse på placeringerne. Regeringen har udpeget mulig placering af 32 energiparker. De fleste områder er uproblematisk og placeret på landbrugsjord, men i nogle få andre tilfælde har det betydning for fuglelivet.

Målinger af høje forekomster af PFAS betød, at der i april kom forbud fra Fødevarestyrelsen mod afgræsning af vigtige kystnære engarealer. Forbuddet blev ophævet i juli, dog indtil videre med det forbehold, at kvæg, der har græsset på arealerne, ikke efterfølgende kan indgå i konsum.

Sommerskovning fortsætter, men Naturstyrelsen har udviklet et nyt digitalt 'Pas På' værktøj. Her melder Naturstyrelsen ud om, hvor der er planer om skovning i den nære fremtid, og man kan som lokal DOF'er melde tilbage, hvis man har kendskab til sårbare arter og store fugles redetræer i områderne, hvor der sker skovningsaktiviteter.

Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen er uenige om hvilke tiltag, der skal til for at passe på især fiskeørn i Nordsjælland. Lokale DOFere har indsendt klage over, at Naturstyrelsen har droppet afspærringen omkring en fiskeørnerede.

SÆRLIGE FUND OG NYE FUGLEARTER

Blandt nye fuglearter, der er registreret i Danmark siden seneste rep-møde er: Alaskavipstjert (*Motacilla tschutschensis*), 28.9.2023, Grenen. Kaspisk Præstekrave (*Charadrius asiaticus*), 23.6.2023, Margrethekog. Amerikansk Blå Kærhøg (*Circus hudsonius*)

REPRÆSENTANTSKABSMØDE

18.-19. november 2023

Dalum Landbrugsskole

26.10.2023, Vejlerne. Endelig var der en flok af Eremitibis (*Geronticus eremita*) i november (fra projekt i Alperne).

Første genfund af en dansk mærket Lille Stormsvale, som var mærket 28.juli på Skagen Fuglestation, blev genfundet 30.juli ved Utsira i Norge.

Spurveugle blev i år en ny ynglefugleart i landet, idet et par fik seks unger i Gludsted Plantage i Midtjylland.

Verdens fem lomarter; Islom, Hvidnæbbet Lom, Rødstrubet Lom, Sortstrubet Lom og Stillehavslom kunne ses ved Grenen, Skagen den 19. maj 2023. Det er næppe sket før noget sted i verden.

Der blev afspillet en videohilsen fra miljøminister Magnus Heunicke, hvori han takkede DOFs mange frivillige for det gode samarbejde: "Når I er ude i felten med jeres ører og øjne og kikkerter, og I registrerer, og I dokumenterer, så er det et vigtigt arbejde, for det giver os et indblik i naturens tilstand, og det er jo det, der er fundamentet for at handle, sagde miljøministeren." Hele videoen fra Magnus Heunicke kan ses her:

<https://www.facebook.com/DOFBirdLife/videos/3759465834300881>

6. Forslag om tilskud til praktikophold på fuglestationer

Frands Jensen fremlagde DOF Københavns forslag om, at tilskud til unges fuglestationsophold betales af fuglestationernes budget. I forslaget indgik, at fordelingen af medlemskontingenter mellem lokalafdelinger og fuglestationer ændres, så fuglestationerne får 0,3 %-point mere af kontingentindtægterne og lokalafdelingerne 0,3 %-point mindre end i dag.

Henning Ettrup betonedede i sit modindlæg, at lokalafdelingerne bør kende de unge medlemmer og tage ansvar for lokale unges oplevelser på fuglestationerne. Bo Kayser fra Fuglestationsudvalget og formand for DOF Storstrøm understregede, at foreningens aktiviteter for børn og unge er uhyre vigtige at prioritere. Fuglestationerne kan give de unge vigtig træning. Det er ikke penge, der mangler, det er derimod de unge interesserede og kapaciteten på fuglestationerne, som kan blive begrænsende. Han foreslog at oprette en fælles pulje, der kan søges af lokalafdelingerne.

Henrik Kalckar fremhævede, at det er meget vigtigt med lokalafdelingernes kendskab og tilknytning til unge. DOF Fyn har positive oplevelser med en ung, lokal persons ophold på Blåvand Fuglestation.

REPRÆSENTANTSKABSMØDE

18.-19. november 2023

Dalum Landbrugsskole

My Størup mente, at det vil klæde DOF at lave en økonomisk pulje, men det vigtigste er at få de unge med på fuglestationsophold. Lokalafdelingerne har stor interesse i at lave aktiviteter, der knytter de unge tættere til lokalafdelingerne.

Efter en længere debat blev forslaget sat til afstemning. Resultatet blev 16 stemmer for og 29 stemmer imod. Forslaget blev derfor ikke vedtaget.

7.a. Fastsættelse af kontingenter

Repræsentantskabet besluttede at fortsætte med uændrede kontingentsatser i 2024; Medlem 520 kr., Husstandsmedlemsskab 695 kr. Ørneklub/Ungdomsmedlemsskab 265 kr.

7.b. Budget I, 2024

Lars Engmark præsenterede budgettet for 2024. Der budgetteres med en omsætning på 50,4 mio. kr., men indarbejdet i budgettet var etablering af en filial af Naturbutikken i Skagen, og eftersom aftalen ikke er kommet på plads, bliver vi nødt til at ændre dette i budgetversion 2, som forelægges repræsentantskabet i april 2024. Der er ansøgt om en del fondsfinansierede projekter, og DOF har foreløbig fået tilsagn om projektet "Børn Kender Fugle", der handler om at udvikle et digitalt læringsmiljø for 6-9-årige børn, som samtidig motiverer dem til at gå ud i naturen. Samtidig er der bevilget et projekt "Fællesskab gennem Fugle", som er et samarbejde mellem Danmarks Jægerforbund, Dansk Ornitologisk Forening og Danske Herregaardsjægere.

Repræsentantskabet har tidligere besluttet, at der skal ansættes endnu en naturfaglig medarbejder for at styrke det naturpolitiske arbejde. Dette bliver effektueret nu. I alt er personalet på 25 årsværk i 2024, og lønningerne udgør 14,6 mio.kr.

Det er en væsentlig usikkerhed i budgettet, om det lykkes at få de ansøgte fondsbevillinger til projekter samt om DOF kan opnå en tilstrækkelig stor stigning i medlemstallet i løbet af det kommende år.

Der var spørgsmål og kommentarer fra salen.

Christian Hjorth ville vide, hvorfor DOF trækker på kassekrediten nu, når vi ikke gjorde det tidligere. Lars Engmark svarede, at det skyldes, at vi har haft udgifter til det nye medlems-system, samt at nogle af vores bevillinger ikke må anvendes, selvom vi har modtaget pengene. Christian Hjorth problematiserede desuden, at der er lovlig stor optimisme til medlemstallet i fremtiden.

REPRÆSENTANTSKABSMØDE

18.-19. november 2023

Dalum Landbrugsskole

My Størup plæderede for, at der afsættes penge i budgettet til unge, som gerne vil på fuglestationer. Bent B. Kristensen forhørte sig, om der er planer om at oprette en filial af Naturbutikken i Århus. Lars Engmark svarede, at det er der ikke planer om.

Christian Hjorth ønskede svar på, hvorfor der afsættes lønmidler på administration af Klima- og Biodiversitetsfonden, ca. 50.000 kr. Hans Meltofte svarede, at de indsamlede penge fortsat går til opkøb, men der afsættes midler til timebetaling for det arbejde, der lægges i Fuglenes Hus. De organisationer, som DOF har støttet, bruger 15 % af indtægterne på udenoms-omkostninger f.eks. til advokatsalær i forbindelse med opkøb.

Torben Dyhrberg ønskede at vide, hvor mange medlemmer der fravælger det trykte blad og læser magasinerne digitalt. Vi har først mulighed for at lave beregningen, når vi har personale på plads til at lave databehandlingen.

Budgettet blev herefter vedtaget af repræsentantskabet.

8. Den 6. masseuddøen: skal vi bekymre os i DOF? Oplæg ved Jon Fjeldså, Professor emeritus. Københavns Universitet.

Jon Fjeldså gjorde rede for de fem store katastrofer i jordens historie, hvor mange enkeltarter og større grupper af organismer uddøde. Masseuddøen tolkes som en konsekvens af markante ændringer i jordens fysiske miljø. Han diskuterede, om der er tegn på masseuddøen i dagens biodiversitetskrise. Svaret er ja, idet 40 % af padderne er truede, ligeså er bruskfisk, koralrev og koglepalmer. I Europa er forekomsten af insekter gået 9 % tilbage per årti, mens fugle klarer sig ret godt. Den danske fuglefauna får stadig flere arter. Men mange almindelige arter er i tilbagegang. I Nordamerika viser 50 års monitoringsdata et tab på 2,9 milliarder fugle, især spurve, sangere, finker og svaler, hvilket vil sige en halvering i bestandsstørrelse for mange dominerende artsgrupper.

Beregnete bestandsændringer gennem den seneste million år for 260 fuglearter fra hele verden (repræsentativt udvalg) viser, at spurvefugle tidligere har været få, men i dag har det godt. Mens ikke-spurvefugle fx rovfugle, vadefugle og havdykænder går tilbage. Det er fugle, der er større, har lang levetid og langt næb, som har det svært.

Den menneskeskabte miljøødelæggelse med dyrket land accelererer voldsomt i savannebæltet syd for Sahara, og det presser mange af vores trækfugle.

Hvad sker i Danmark? – ikke noget umiddelbart, idet vi ikke har endemiske bestande. Men vi har store mængder fugle fra Arktis. Arktis er i særlig hurtig forandring. Vi skal være særlig opmærksomme på de lavvandede kystområder, som er "opfedningsområder" for de

REPRÆSENTANTSKABSMØDE

18.-19. november 2023

Dalum Landbrugsskole

fuglebestande, som yngler fra Grønland til Sibirien. Vi må derfor være på vagt – det er vanskeligt at spå om fremtiden. DOF's monitoringsprogrammer, fx punkttællingerne, er vigtige at prioritere.

9. Beretninger fra faste udvalg og faglige grupper

Der var ingen spørgsmål og kommentarer til de indkomne beretninger fra Videnskabeligt Udvalg, Internationalt Udvalg, Feltornitologisk Udvalg, Sjældenhedsudvalget, Fuglestationsudvalget, Rapportgruppen, DOF's Klima og Biodiversitetsfond og Storkegruppen.

Naturpolitisk Udvalg: Morten Jensen spurgte, hvem der deltager i de nye arbejdsgrupper om vedvarende energi og vild natur under Naturpolitisk Udvalg. Knud Flensted svarede, at grupperne består af medlemmer fra Naturpolitisk udvalg suppleret med enkelte medlemmer udefra. Mandatet er, at grupperne skal foreslå, hvordan DOF kan arbejde med hhv. vedvarende energi og vild natur. Grupperne er ved at skrive deres egne kommissorier og er åbne for at flere melder sig til at deltage. John Frisenvænge foreslog, at Naturpolitisk Udvalg arbejder bevidst med naturpolitisk dannelse i foreningen, idet han oplever, at der er en vigende interesse for at arbejde med naturbeskyttelse. Han pointerede at engagementet bør synliggøres ved at lægge vægt på, hvor givtigt det er at arbejde med naturbeskyttelse. Knud Flensted svarede, at et af hovedområderne i den nye stilling, som skal slås op, er at understøtte uddannelse og engagement til frivillige indenfor naturbeskyttelse.

Hans Meltofte spurgte, om lokalafdelingerne oplever en vigende interesse for naturbeskyttelsesarbejdet lokalt. DOF Bornholm svarede, at de, med en lille medlemskare, har let ved at engagere folk i fugletællinger. Der får de frivillige øjnene op for, at der er noget, man skal kæmpe for. DOF Fyn har haft mere en 40 fugletællere i gang til den netop publicerede undersøgelse om kystfuglene, som er udgivet i bogform.

Lars Kromann Larsen foreslog at lægge REP-møderne på andre weekender end DN, der også har repræsentantskabsmøde samme weekender. Direktøren svarede, at der er begrænsede valgmuligheder, når der tages hensyn til de administrative og organisatoriske processer, som går forud for godkendelsen af budget og regnskab. Samtidig skal vi søge at undgå at lægge møderne i julemåneden og påsken.

DOF UNG: Der var ros fra My Størup til de udvalg, der inviterer de unge med. Hun ville samtidig høre, hvad Hovedbestyrelsen gør for at tage hånd om de unge, der vil engagere sig i det politiske arbejde. Nina Ali svarede, at Rasmus Momme er ny forperson, og Nina vil

REPRÆSENTANTSKABSMØDE

18.-19. november 2023

Dalum Landbrugsskole

fremover være hovedbestyrelsens kontaktperson i DOF UNG, tidligere var det Lene Smith. Nina vil gerne vende tilbage, når hun har været til mødet.

DOFbasegruppen: David Collinge anbefalede, at alle installerer den nye DOFbase-App på deres mobiltelefon. Den giver gode muligheder for at komme ud og registrere i felten. Siden den nye App kom, har han 5-doblet sine indtastninger. Der er en instruktion på DOFbasen til, hvordan man installerer den nye App, det kræver blot at man kan huske sit password til DOFbasen, og det tager 2 minutter. Lars Kromann Larsen ville høre, hvad der sker med data, hvis han indtaster på arter.dk. Svaret er, at data fra DOFbasen går automatisk videre til arter.dk, derimod går data ikke til DOF fra arter.dk. Det taler desuden til DOFbasens fordel, at den er specielt beregnet til registrering af fugle og deres adfærd. Peter Bonne Eriksen, der er DOFs repræsentant i Artsrådet hos arter.dk, supplerede med, at data valideres hurtigere fra DOF, hvorimod der kan ligge fund i arter.dk i ugevis, før de er valideret, dette er endnu et argument for at benytte DOFbasen.

DOFT: Hans Meltofte havde i beretningen spurgt, hvad repræsentantskabet mener om DOFT og hvilke artikler der læses.

Morten Møller Hansen spurgte om, hvad det 100 % bæredygtige trykkeri indebærer. Lars Engmark svarede, at trykkeriet er KLS Pureprint. Selve postomdelingen er ikke bæredygtig.

Rovfuglegruppen: Per Ekberg efterlyser nye medlemmer til Rovfuglegruppen og vil meget gerne have unge medlemmer med.

Uglegruppen: My Størup ville vide, hvad der er sket med Uglegruppen. Lene Smith svarede, at der ikke er sket så meget siden sidst, men at den står klar til at rådgive ifm. henvendelser. Hans Meltofte supplerede med, at DOFT bringer en status på ugleerne i det kommende år. Egon Østergaard oplyste om Kirkeuglen, at i 2024 udløber den bevilling på i alt 1 mio. kr., som miljøministeren gav for år tilbage. Hvis ikke dette arbejde har bragt Kirkeuglen i en bedre retning, bliver det svært at få forlænget bevillingen.

10. Skagen Fuglestations bestyrelse

Bestyrelsen havde indstillet Dan Bruhn til genvalg, og forsamlingen vedtog dette.

REPRÆSENTANTSKABSMØDE

18.-19. november 2023

Dalum Landbrugsskole

11. Dansk biodiversitet og internationale aftaler – status og fremtid. Oplæg ved professor, Dr. Carsten Rahbek. Center for Macroecology, Evolution and Climate, Københavns Universitet.

Professor Carsten Rahbæk holdt et meget interessant foredrag med titlen: Biodiversitetskrisen og dansk biodiversitet - fra tab til fremgang. Blandt hovedpointerne skal følgende fremhæves:

Sort Stork er Carstens yndlingsfugl. Vi taber arter med en rate, der er 100-1000 gange større end den normale baggrundrate. Ca. 20 % af verdens arter er i fare for global uddøen. Af verdens biodiversitet er følgende andele forsvundet: 25 % af alle individer af sommerfugle, 50 % af alle individer af invertebrater og 25 % af alle individer af fugle. Cirka 70 % af verdens økosystemer (areal) er på nuværende tidspunkt degraderet.

Danmark ligger i den absolutte bund blandt landene i EU, hvad angår beskyttelse af natur og biodiversitet. Danmark huser cirka 40.000 forskellige arter. Danmark er blandt verdens økonomisk rigeste lande, men med den dårligste naturkvalitet. Danmark lever ikke op til de internationale mål for bevarelse og beskyttelse af biodiversitet.

Carsten Rahbæk gennemgik anbefalingerne fra Biodiversitetsrådet rapport 2022 med enkelte bemærkninger om, hvad der opdateres i 2023-udgaven: Det er IKKE blevet bedre siden sidste år. Der er brug for større sammenhængende naturområder i Danmark med selvforvaltende, uforstyrret og strengt beskyttet natur – både til lands og til havs. Slutteligt gennemgik Carsten Rahbæk nogle af hovedelementerne, der bør indgå i en ny dansk Biodiversitetslov (der ikke bør hedde en naturlov).

12. Fastlæggelse af de næste 2 repræsentantskabsmøder

Forårsrepræsentantskabet 2024 afholdes 20.-21. april på Hotel Comwell i Korsør.

Efterårsrepræsentantskabet 2024 bliver afholdt 16.-17. november 2024 på Dalum Landbrugsskole.

13. Eventuelt

Formanden takkede de fremmødte for et godt møde.